

TELEGRAFUL ROMAN.

Telegrafulu ése de doua ori pe septemana: joia si Duminica. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditor'a foiei; pe afara la c. r. poste, cu bani gata, prin scrisori francate, adresate catre espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear' pe o jumtate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

Nr 38. ANULU XII.

Sabiu, in 14 Maiu 1864.

tru provinciele, din Monarchia pe unu anu 8 fl. éra pe o jumtate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia óra cu 7. cr. sirulu cu litere mici, pentru a doua óra cu 5 1/2 cr. s. pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. fa

Diet'a transsilvana.

Siedinti'a din 11/23 Maiu 1864.

Diet'a se redeschide prin presedintele seu de mai nainte, consiliarulu gub. Gustav Groiss la 10 1/4 óre prin cetirea scrisórei dto Vienn'a 26 Aprile 1864 ad. comisariu reg. imputernicitu, Conte de Crenneville in carea acest'a aduce la cunoscinti'a presidentului, ca diet'a va continuá lucrárele sale din 11/23 Maiu incolo.

Presedintele saluta pre membrii readunati ai dietei si-i provóca a lucrá si pe venitoriu din tóte poterile pentru fericirea patriei.

Cá membru nou intratu depune appromissiunea regalistu Antoniu Koronka decanu unitariu din Traczka u fiindu salutat cu acclamatuni de bucuria.

Presedintele aduce la cunoscinti'a dietei mai multe petitiuni de concedie, si anume a superintendintelui luteranu Dr. Binder, a Contelui Ioann Nemesiu, a Mitropolitului gr. cat. Conte Sterc'a Siuluti, pe diece díle si a Episcopului gr. or. Br. Siagun'a pentru nesanetate documentata prin atestatu medicalu pe 3 luni. Dar fiindca multe voci aprobasera concedi'a, si iarasi multi deputati tacusera: de aceea C. Schmidt staruiesce a se votá amesuratu regulamentului prin siedere si scolare; si facendu-se astfelu, concediele cerute se dau. Asemenea se da concedia si Episcopului gr. cat. Dobr'a din Lugosiu pe 2 luni, care escusa nevenirea sea cu o scrititura de picioru si cu datorinti'a sea archipastoreasca de a organisá unele parochii nóue.

Presedintele aduce la cunoscinti'a o scrisóre a directiunei c. r. postale, dupa carea corespundintiele deputatiloru se voru priimi si afara de óreleindatinate, ear pentru inlesnirea comunicatiunei s'a pusu o lacritia deposta in antecamer'a salei dietale. Se priimesce cu bucuria.

Presedintele cetesce harthi'a comissarului reg., prin care acest'a comunica aprobarea legei privitoare la intrebuintiarea celoru trei limbi patriotice in comerciulu publicu oficiosu. P. n. rescriptu, care multi deputati románi lu saluta cu acclamatuni, se impartiesce intre membrii dietali, si adunarea se radica pentru de a-lu ascultá. Testulu lui e urmatoriulu:

Franciscu Iosifu Antaiulu,

din grati'a lui Domnedieu Imperatulu Austriei,

Regele Apostolicu alu Ungariei, Boemiei, Galitiei si Lodomeriei; Regele Lombardiei, Venetiei si Iliriei; Archiducele Austriei; Marele Principe alu Transsilvaniei si Comitele Secuiloru, s. c. l. — s. c. l.

Dámu de scire si priceputu reprezentantiloru iubitului Nostru Mare-Principatu Transilvania, pe 1. Iuliu a. c. la Sabiu conchiamati:

Articulu de lege privitoriu la intrebuintiarea celoru trei limbi ale tieriei in comunicatiunea publica oficiósa, care Ni l'ati substernutu iubitiloru Credinciosi cu reprezentatiunea Vóstra préumilita din 29. Septembrie a. c. prin impoteritulu Nostru Comissaru r. de dieta, lu aprobámu prégratiosu pre depolinu, si Ve provocámu iubitiloru Credinciosi, sa-lu substerneti acelu articlu de lege sanctiunei Nóstre prénalte in modulu indatinatu pre langa observarea §-ului 23 alu regulamentului provisoriu de dieta, care l'amu emisu Noi.

Pre lenga care Ve remanemu cu bunavointi'a si grati'a Nóstra cesareo-regésca si mareprincipésca nestramutaveru aplecati.

Datu in capital'a si resiedinti'a Nóstra Vienn'a in 21

Novembre anulu un'a miia optu sute siésedeci si trei, alu imperatierei Nóstre alu cincisprediecelea.

Franciscu Iosifu m. p.

Franciscu Br. de Reichenstein m. p.

In urm'a mandatului préinaltu alu Maiestatei Sele c. r. apostolice.

Eugeniu Br. de Friedenfels m. p.

Presedintele pune rescriptulu la ordinea dílei pe mercuri 13/25 Maiu; Puscariu cere terminu celu pucinu de trei díle; adunarea e multiamita cu propunerea Presidentului.

Presedintele aduce la cetire propunerea deputatului O bert, cá diet'a prin comitete speciale se elaboreze fara amanare:

1) unu proiectu de lege privitoriu la fundarea de scóle mici de agricultura;

2) unu proiectu de lege privitoriu la fundarea de scóle mici industriale;

3) unu proiectu de lege privitoriu la cladierea drumuriloru de tíera, ce aru mai fi de lipsa pentru comunicatiune;

4) unu proiectu de lege privitoriu la infiintiarea de espositiuni periodice de agricultura si industria.

Propunerea acest'a, fiindu sprijinita de ajunsu, presedintele promite a o aduce la tempulu seu la ordinea dílei.

Puscariu propune, cá notarii, ducenduse protocolulu in trei limbi, sa se schimbe la tóta lun'a; presedintele lu face atentu, cá § 21 din regulamentu pretinde, ca notarii se alegu pentru tóta sesiunea; C. Schmidt reflecta cá § 79 alu regulamentului dice, ca propuneri privitoare la schimbarea regulamentelor au a se tractá intocma cá si alte propuneri. La intrebarea presidentului propunerea nu e sprijinita fara numai de propunatoriulu insusi. In fine O bert interpeléza pe presedintele: candu va veni la ordine propunerea densului privitoare la micsiorarea tempului de militare; si presedintele promite a responde intrun'a din cele mai de aprópe siedintie.

Cu care siedinti'a se incheia la 11 óre.

In decurgerea siedintiei se imparte intre membrii raportulu comitetului dietalu pentru a opt'a propositiune regésca despre organisarea tribunaleloru de justitia, si mai alesu constituirea curtii judecatóresci de instanti'a a treia.

Sabiu in 13 Maiu. „Correspondintiei generale“ din Vienn'a se scrie din Sabiu, ca in Septembrie a. c. va urmá instalatiunea Comitelui natiunei sasesci cu o pompa ne mai vediuta, si ca spre scopulu acest'a se facu pregatirile de lipsa inca de pe acumu.

Pest'a in 21 Maiu 1864.

(I. I.) De candu n'amu mai scrisu nimic'a despre trebile nóstre, s'au intemplat stramutári de insemnatate mare, nu dóra in politica séu sistemulu guvernárei, ci in personalulu, ce sta in fruntea tieriei unguresci. Contele Forgách, acestu ministru placutu la curte mai multu decâtu ori si care dintre colegii sei, dupa regastigarea sanetátii, fú provocatu de ministrulu presedinte a-si dá demissiunea, ce cu atâtu fu mai neasceptatu, cu câtu canceleriulu cu o dí mai nainte a fostu primitu fórté cu grati'a de Maiestatea Sea, si densulu, dupa ce a reusitu bine din cris'a ministeriala de asta iérna, a cugetatu, ca siede fórté securu in síeua, si nu si-au adusu aminte de sórtea Contelui Bach, carele s'a bucuratu in gradulu celu mai mare de grati'a préinnalta, dara in fine devenindu-i sistemulu pocitu, a trebuitu sa demissiuneze. E fórté de mirare, ca doi ministri, cari au statu fórté in grati'a Maiestátii, au introdusu astfelu de sisteme, cari de sine se derima:— Bach absolutismulu germanu, éra Forgách provisorialu, care inca nu e altu ce-va, decâtu absolutismulu magariu, pána ce numai astfelu de ómeni poteau reusi cu unu programu, care sa fericésca monarchi'a si resp. tíer'a.

În locul Contelui Forgách s'a chiamatu contele Arminiu Zichy, fostulu vicepresedinte la despartimentulu locotenentiei din Oradea—mare sub Bach, éra mai în urma administratorulu comitatului Cetății albe, unu barbatu, care n'are trecutulu politicu de sine statatoriu, ci de la capu pâna la picioare e burocratu cu maniere militaresci. Densulu cu ocaziunea reprezentatiunei personalului cancelariei aulice s'a exprimat, ca programulu seu e cunoscutu, si nu e altulu decâtu împlinirea demandatiunilor preînalte. Demandatiunile si voi'a Maiestății intru adevêru trebuie sa fia sânté si lege pentru ori si cine din monarchia; insa vai si amaru de unu barbatu de stat, care n'are altu programu politicu, decâtu împlinirea demandatiunilor!.. Dintru începutu s'a disu, ca schimbarea acést'a e drépta, căci pâna astadi nu audimu nimic'a de vre-o stramutare a direptiunei politice. Cu tôte acestea noi credemu, ca trebuie sa se întemple stramutări radicale în politic'a regimului ungurescu; căci deca în Vienn'a s'ar fi indestitulu cu sistemulu lui Forgách, atunci de ce l'aru fi demissionatu, dupa ce scimu, ca densulu a fostu si e fôrte placutu la curte. Se crede, ba e securu, ca Forgách, pâna ce n'a fostu chiamatu la Vienn'a, n'a avutu nici o idea propria despre politica, ci a sciutu numai sa comandezé si sa împlinesca demandatiunile mai marilor sei, si chiaru pentru acést'a a si fostu denumitu de cancelaru, că sa fia numai executorulu politiceii ministrului Schmerling, si sa lucre într'acolo, că Ungari'a sa primésca patent'a din 26 Fauru si sa tramita reprezentanti în senatulu imperiale. Forgách a lucratu din respoteri,— mi aducu aminte de o manevra nefericita a lui, care a fostu, ca a tramisu pre sub mână pe la organele sale o provocare, sa adune subscrieri pentru senatulu imperialu; dara a facutu fiasco, căci din tóta Ungari'a n'a capetatu mai multe, decâtu vr'o câte-va sute, si acestea mai numai din partea dirigitorilor; dara pre elu cu tôte acestea l'a predominitu pretare aristocrati'a magiara, încatu n'a fostu în stare în tempu de 3 ani sa corespunda pe deplinu politiceii de centralizare a lui Schmerling. Ce n'apotutu efectui Forgách, se crede prin Vienn'a, ca va succede lui Zichy, si inca asiá, ca pre de o parte va scôte Magiariloru ochii cu ce-va concessiuni patriotice, că prin acestea sa-i malcomésca a priimi patent'a din 26 Fauru si a merge în Reichsrath, pre de alta parte i va intimidá totu spre acelu scopu cu nationalitátile. Pre celelalte natiuni inca va cautá Zichy sa le mângaié prin nisce concessiuni, pentru cari acestea trebuie sa sacreze ceva din pretensiunile lor. Noi Românii n'amú sci ce pretensiuni sa jertfim, căci noi amú fostu atâtu de modesti în pretensiunile nôstre;— n'amú cerutu teritorie, supremația, si Ddieu mai scie ce, ci numai ne-amú plânsu, de ni s'a facutu vr'o nedreptate, si amú cerutu respectarea limbei nôstre si a parolei Maiestății; amú cerutu, că la dicasteriele mai innalte ale statului sa se aplice si fiii natiunei nôstre, amú cerutu scólele din ghiarele ierarhiei serbesci, si din acestea nu potemu sacrá nici unu firu de peru, si deca dreptele cerintie ale nôstre nu se voru luá în socotintia nici în venitoriulu, precum nu s'au respectatu nici în trecutulu, atunci iară ne vomú plânde de nou la Maiestate, pâna odata ni se va face si dreptate. Ori si ce sa fia voi'a si cugetulu cancelarului Zichy si a colegului seu Privitzer, noi credemu tare, ca o organizare noua trebuie sa se întemple, cu atâtu mai multu, ca nu scimu, traimu în constitutiune, absolutismu seu Ddieu mai scie ce felu de guvernare; atât'a insa vedemu cu ochii, ca tôte mergu pe cale ratécita, si mai alesu justiti'a nôstra se afla într'o stare de totu deplorabila. S'a si fostu nascutu ide'a, de a impartí tabl'a regia în 5 despartieminte, si a lasá aci numai forulu supremu — tabl'a septemvirala, dara, precum sum informatu din funte credibila, cancelarul are parol'a Maiestății despre întregitatea tierei, prin urmare si a guvernelor ei. Se pôte întempla insa, ca jurisdictiuniloru comitatense li se va dá unu câmpu mai largu prin încetarea jurisdictiuniloru militare în cause civile, si ca se voru înfiintá d. e. pentru dóne, trei comitate apeltorie de adou'a instántia cu competintia detiermurita, care sa fia în locu; căci a apelá tôte la Pest'a e fôrte greu atâtu pentru parti, câtu si pentru foru însu-si, unde trebuie sa se gremadésca cauzele, cari apoi mergu calea rácului. Venitoriulu ne va dá o deslusire si despre stramutările acestea, pâna atunci vomú asceptá, neperdiendu din vedere, ca de aci încolo ori ce se întempla, nu se mai întempla dupa voi'a si capritiulu cancelariului seu locotenintelui regiu, ci din demandatiunile Maiestății, fiindca cancelarul a dis'o lamuritu, ca programulu lui e împlinirea mandatelor preînalte! — Despre contele Pálffy, guvernatorulu nostru, inca se vorbesce tare, ca si va priimi demissiunea; atât'a e securu, ca densulu ieri se duse cu unu concediu detrei luni. Cele-lalte le vomú vedé.

Tocmai candu vréu sa incheiu, ne vine din Vienn'a din funte credibile scirea, ca la Cancelari'a aulica se facu pregatiri pentru denumirea duoru consiliari, unulu român, eara alu doilea slavu. Pentru postulu slavu aru fi candidatulu cavalerulu de Dobranzky, unu barbatu, care se bucura de popularitate fôrte mare la poporulu slavu carele cá consiliariu de locotenentia la Oradea-mare a fostu mân'a drépta a vice-presedintelui locotenintiei de atunci, éra acuma a cancelarului Zichy, — pentru celu român aru fi candidatulu septemvirulu nostru d-lu Simeonu Popoviciu. Noi din parte-ne amú dorí fôrte, că d. septemviru sa nu-si parasésca postul, ce-lu ocupa acuma, si unde corespunde atâtu de bine asceptării si dorintiei nôstre, precumu si chiamării sale. Ne tememu, ca candidarea acést'a nu e alt'a, decâtu o cursa, ce ni-o punu dusmanii, si ca intrigele inamiciloru nostri voru sa-lu chame la Vienn'a, pentru de a-i intinde o cursa de blamu, precumu s'au încercatu a face acuma vr'o siese luni altui barbatu alu natiunei nôstre, si de aceea ne luâmu voi'a a face atentu pre d. septemviru, ca nainte de a priimi dóra postululu de consiliariu la Cancelaria, sa traga socotéla atâtu cu interesele sale private, câtu si cu ale natiunei, cari, suntemu convinsi, i suntu mai sânté de ori si ce pe lume.

Varietăți și noutăți de dî.

(Adress'a Rectorului universității de Iasi catra Rectorulu universității de Turin.)

Domnule Rectoru!

„Universitatea de Iasi, pentru a celebrá unu mare barbatu, si pentru a realisá si în modu exterioru simtiemintele de solidaritate colegiale, ce le are pentru surorile ei din Itali'a, au instituitu ieri o festivitate academica în memori'a nascerei lui Galilei, pe care si Universitátile Italiane o celebrara. Festivitatea fu ilustrata prin presentia unui numerosu publicu din elit'a inteligintiei române si straine din Iasi.

Suntu fericitu, Domnule Rectoru, a ve comunicá acést'a sciintia si a ve rogá sa priimiti exprimarea distinsei mele consideratiuni. Rectorulu, T. L. Maioreescu.

La acést'a adresa, scrisa în limb'a româna, Rectorulu Universității de Turinu respunde indata prin urmatórea adresa Italiana, care s'au transpusu în romanesce:

„Subscrisulu au priimitu préstimat'a d-vóstre adresa împreuna cu documentele ei, adress'a si program'a pentru festivitatea lui Galilei, traduse în italianesce, fura publicate la colónele Palatului acestei Universități regie, precumu si în Gazet'a oficiala a regatului Italiei si într'unu diuariu sciintificu si literariu.

Ele suntu o proba de unirea, ce din norocire domnesce nu numai între Universitatea de Iasi si cea de Turinu, ci între natiunea Româna si Itali'a. De s'ar' poté împlini în scurtu timpu destinele lor!

Subscrisulu, de o camdata, ve multiamesce cu distingere pentru gentileti'a ce-i ati aretat'o, si ve tramite, sub banda, unu programu alu profesoriloru Universității de Turinu.

Rectorulu, Ricotti. (Trib. rom.)

(Umanitate ciocoiesca.) „Bucimulu“ ne spune despre o „porunca“ a beizadelei (feciorului de principe) Petru Mavrogheni, prin carea acést'a insarcinéza pre cancelari'a mosiei sele Dersc'a, că pre nisce ómeni fugiti dela lucrulu ciocoiului sa-i prinda, sa-i puna în grosu (în butuci), sa-i tina închisi o luna de dile, sa-i scóta în tôte diminetiile, si ungendu-i cu pâcura pâna n brêu si legandu-i sa-i póte impregiurulu satului si sa se strige, ca asemenea se voru pedpsí toti asemenea fugari, în fine sa-i duca dinaintea cárciunei, unde sa li se dea câte 20 bice, si apoi iar sa-i inchida la grosu. Procedur'a césta din urma—pentru sfintieni'a dilei asieptea, firesce dupacumu o 'ntielege adeveratulu ciocoiu! — sa se faca dominec'a! Afara de aceea nefericitii clacasi, nu numai însisi, dar si copiii lor sa-si pérda dreptulu de lem-naritu, chiaru si pe bani, si munc'a ce au muncitu, sa se ia în favórea boierului. — Guvernulu dór nu va fi ntardiatu a trageladare de sêma pre o asemenea bestia imbracata în pelitia de omu. Si vedi, d'alu d'estia tipotescu în lume, ra le calca guvernulu drepturile! D'alu d'estia au pretensiunea, d'a fi inteliginti'a, flórea, poterea si salvarea Romaniei! — Ne pare bine în sufletulu nostru, ca Mavrogheni celu putinu nu e nume romanescu. —

(Condamnări în Galiti'a.) Diuariulu din Leopole aduce la cunoscentia publica condemnările facute de cátra cele 10 tribunale militare pentru delicté politice în Galiti'a si Cracovi'a, dupa care în decurgerea lunei lui Aprile se facura 2999 cercetări, cu acúsarea a 4254 persóne. Dintre care 1479 cercetări cu acúsarea a 2062 persóne, se finira în decurgerea lunei lui Aprile, fiindu 748 persóne arestate. Prin urmare mai

remasera cu 1 Maiu 1864, 1520 cercetări cu acuzarea a 2192 persoane, dintre care 905 sunt arestate. —

Principatele române unite.

Colonele diuariatului nostru sunt prea strimte, pentru de a reproduce toate actele memorabile, ce veduira lumin'a in 2-14 Maiu, si asiá ne tiermurimu numai pelanga cele mai insemnate. Reproducemu aci la vale Proclamatia Domnitorului:

Romániloru!

Siése ani se voru implini in curendu, de candu existinta politica a Romaniei s'a recunoscutu intr'unu tipu solenelu si s'a proclamatu prin unu tratatu, la care au luat parte inalt'a Pórta, august'a nostra suzerana, si marile poteri ale Europei. Actulu internationalu, Conventiunea din 7 si 19 Augustu 1858, ne-a inezstratu tier'a cu institutiuni liberali si binefacátorie, a caror'a desvoltare progresiva aru fi asigurat prosperitatea nostra.

Si cu toate acestea Romania sta inca pe locu.

De unde vine reulu?

Radicatu la tronu prin voturile unanime ale ambeloru adunari electiv, Eu eramu in dreptu de a Me rezima pe concursulu acelor'a, cari Mi-au impusu gloriós'a, dara greau'a misiune de a reorganisa tier'a. A fostu insa din contra; de a dóu'a di, Eu amu gasitu inaintea Mea o neimpacata oppositiune.

In zadaru Eu amu datu neanumerate dovedi despre celu celu mai scrupulosu alu Meu respectu pentru privilegiile parlamentarie; in zadaru amu chiamatu la putere toate partidele unulu dupa altulu.

In zadaru amu facutu adunarilor concessiuni peste concessiuni, si amu impinsu spiritulu de impacare, pana a tolera incalcari grave asup'a atributiuniloru Mele.

In zadaru m'amu inuitu pana a face sacrificiulu spontanu chiaru si alu unoru prerogative suverane.

Toate au fostu nefolositorie!

Unirea tieriloru-surori sevarsita; averile monastiriloru inchinate — a cincea parte a pamentului romanescu, — inapoiate domeniului nationalu, nisce asemeni mari rezultate, dobandite de guvernulu Meu, toate au fostu uitate!

Interesele tierii si demnitatea sea, dorintiele, trebuintiele vóstre cele mai neapérate, toate s'au sacrificatu unoru patime vinovate!

Dreptu resplata pentru devotamentulu cátra caus'a nationala, Alesulu Romániloru, n'a gasitu de cátu ultragiulu si calomni'a; si cu tota intieptiunea unui numeru de deputati, o oligarchia turburatória a sciutu a impedece necontentitu staruintiele Mele pentru binele publicu, si a redusu guvernulu meu la nepotintia.

Ce-Mi remanea dara de facutu?

Amu otaritu de a face o de pe urma cercare, de a face unu de pe urma apelu la patriotismulu adunarei.

Mi-amu schimbatu din nou ministrii, si, in timpul sesiunei actuale, guvernulu Meu a infatisiatu camerei toate proiectele de legi, ce ea insasi le ceruse. In toate acestea Eu amu voitu aceea, ce au voitu augustii subscriitori ai tratatelor, cari au radica Romania, aceea ce o voiescu marile principie de egalitate si de dreptate ale timpului nostru. Amu voitu in fine sa se realizeze si marea fagaduinta data muncitoriloru de pamentu de art. 46 alu Conventiunei. Amu voitu, ca clacasi, prin plat'a muncii lor, sa ajunga a stapani particia lor de pamentu in plina proprietate.

Cumu a respunsu adunarea la infatisiarea proiectului de lege rurala? O sciti toti. Ea a datu unu votu de blamu guvernului Meu, si pentru ce? Pentru-ca proiectulu infatisiatu era o lege de dreptate, era realisarea sperantiloru legitime a trei millione de tierani. Adunarea, prin blamulu seu, lovia in person'a ministriloru propria cugetare a Siefului Statului.

O asemenea stare de lucruri nu mai putea sa se prelungeasca.

Amu voitu dara sa ve facu, pe voi toti, judecatori intre adunarea electiva si intre Alesulu Romániloru.

Spre acestu scopu, ministrii Mei au prezentatu adunarei o noua lege electorala, a carei utilitate este marturita de insisi subscriitorii Conventiunei, si care asigura tierii o reprezentatiune mai deplina, o reprezentatiune adeveratu nationala.

Adunarea a refusat de a discuta acesta lege.

Nu-Mi remane dara alt'a de cátu de a apela la natiune, la cetatenii de tota starea si de tota averea.

Romániloru, voi sunteti acumu chiamati de a da unu votu otaritoriu.

Eu supunu priimirei vóstre nou'a lege electorala, respinsa

de adunare, si unu proiectu de Statutu, care va desvolta si indeplini dispositiunile bine-facátorie ale Conventiunei.

Deliberati dara si otariti in tota neaternarea.

De acumu voue, si numai voue, este datu de a ve rosti, daca tiera trebuie sa fia si in viitoriu lasata pred'a agitatiuniloru desierte, cari de mai multu de cinci ani deconsidera natiunea, compromitu securitatea ei, si-i impedece ori-ce progressu.

Voue de a otari, deca Natiunea Romana este demna de libertatile publice cu cari amu voitu si voiescu a o inezstra, si pre cari o majoritate de privilegiati i le refusa.

Voue, Romániloru, de a areta Europei, prin intieptiunea vóstra, ca meritamu inalte simpatie, ce ne suntu castigate.

Voue totora, de a dovedi, ca intocmai ca in dilele de 5 si 24 Ianuariu 1859, suntemu cu totii uniti inaintea unei situatiuni, de la care atarna fericirea, viitorulu si marirea Romaniei.

ALESSANDRU IOAN.

Cogalniceanu. Balanescu. D. Bolintineanu. P. Orbescu. Generalu Manu.

2 Maiu 1864.

La recererea Ministrului de cultu s'a grabitu si capulu bisericei romane a provocat preotimea sea, ca sa sprijinesca cu caldura intentiunea guvernului. Eata cerculariulu Presantiei Sele.

Nifonu

cu mil'a lui Domnedien Archiepiscopu si Mitropolitulu alu Ungro-Valachiei.

Circularia cátra toti protoierii si ierii din tiera.

Cucernicia T'a esti destulu de convinsu, credemu, atatu din consiliile ce Ti-amu datu in parte, cátu si din multimea circularieloru de peste totu anulu, ca de candu tinemu in manele nostre toiagulu archipastoriei, n'amu lasatu sa treca nici o ocaziune, fara a-Ti pune inainte datoriele sarcinei, ce tini asup'a-Ti.

Noi n'amu incetatu si nu vomu inceta, de a fi cu priveghiere, mai vertosu astadi, candu turm'a ce pastorimu, candu poporulu nostru Romanu pasiesce cátra regenerarea si fericirea sea.

Preotii, caror'a le este incredintata sórtea acestui poporu blandu si iubitoriu de pace, ca unoru conducatori pe cararile mantuirei si fericirii lui, suntu datori a nu uita legea Domnului; de la ei, ca cei ce au darulu asup'a-le, se cere si se ascepta mantuirea si fericirea natiunii nostre romane.

Preotii suntu datori inca a nu uita, ca legea Domnului este o vointia de pace, de infratire si de dragoste, care nu se potu dobandi decatu numai prin implinirea datorieloru fiecare omu in societatea in care traiesce.

Cucernicia T'a, ca celu ce tine locul Nostru in plasilu ce-ti suntu incredinte, vei atrage luarea aminte a tuturor preotiloru asup'a datoriei ce au de a pune inainte poporaniloru lor aceste invetiaturi aretandu-le, ca numai prin respectulu la ordinele stapanirii, care este pusa de Domnedieu, precum dice santulu Apostolu Pavelu, pentru pacea si odichn'a lor, si numai prin implinirea datorieloru lor, in care se cuprindu anume si cele cátra proprietari dupa legile in fiintia, ei voru ajunge la implinirea dorintieloru lor, silindu-se a-i convinge, ca Domnitoriulu Romaniei, ca unu parinte alu tuturor, nu pote decatu de a ave grija de a multami pre toti de o potriua pentru prosperitatea si fericirea neamului romanescu.

Actulu dela 2 Maiu si proclamatia Mariei Sele Domnitorului cu anecsele, ce s'au publicatu, tintescu a deschide o noua era tierii, avendu de scopu bun'a sea organizare si prosperitatea tuturor stariloru societatii, din care si clerulu nu mai pucinu face o insemnatória parte.

Astfelu dara, Cucernicia T'a, nepotendu ave alte convictiuni decatu ale Nostre, intemeindu-te pe invetiaturele santei nostre biserici, vei staru prin preotii din cuprinsulu plasiloru ce administrezi, a convinge pe locuitori, ca tintirile Mariei Sele Domnitorului au de scopu marirea si fericirea poporului romanu.

Nici odata n'a fostu mai multa trebuintia, decatu astadi, a ve aduna cu anim'a impregiurulu Domnitoriului. O mica uitare in acesta recomandatiune va fi o mare ratacire si ar pune in pericolu interesele tierii si ale clerului romanu. Vei tramite adhesionile vóstre la nou'a stare de lucruri.

Nu ne indoimu, ca Cucernicia T'a, patrundiendu-te de toate cele aci spuse, vei face a se produce in animele poporaniloru rezultatulu doritu si asceptatu de toti, staruindu a se citi in toate bisericile din cuprinsulu acelor plasi proclamatia Domnitoriului cátra tiera, si noulu Statutu desvoltatoriu Conventiunei.

(subscrisu) Nifonu, Mitropolitulu Ungro-Valachiei.

Prospectu politicu.

Evenimentele din principatele romanesce au trasu asupra-si in cea mai mare mesura atentiunea Europei. Tote diuarele, de ori ce colore, recunosc, ca pasulu ce l'a facutu principele Cuz'a in 2/14 Maiu, este de insemnate européna; dar judecarea si appretiuirea lui este forte felurita. Pecandu d. e. foile internationale, precumu „Europ'a“ din Frankfurt, — alu cärei redactoru este Român — si „Independinti'a“ belgica espunu lucrulu asiá, precum ni se pare si noue ca e, ca adica principele Alessandro I. o a n l. a salvatu Romania de perirea, ce o pregatia de siguru partid'a oligarchica, in ale cärei mâni nesincere pusesse conventiunea de Parisu sörtea principatoru: pe atunci foile austriace nemtiesci, de cari dispunemu, continua a strigá 'n lumea larga, ca Cuz'a a frântu conventiunea, si-bate jocu de poterile garante, maimutiarese pre Napoleonu in politic'a sea, calca 'n picióre dreptulu mai nou, fixatu prin stipulatiunile pápei de Parisu din 1856 etc. etc. La tota 'ntemplarea Domnitorulu Romaniei n'au intreprinsu faptul' acest'a fára precumpanirea positiunei sele atátu inlauntru in principatele se-le, cátu si inafara fatia cu poterile Europei, si va fi paratu a se rectificá inaintea poteriloru garante pentru pasulu ce l'a facutu. Rectificarea cea mai buna in sa a pasului lui negresitu va fi multiamirea si prosperarea tiei pe cáli constitutiionale. — „Jurnalulu de Constantinopole“ spune, ca principele Cuz'a in curendu are sa vina la Constantinopole, pentu de a aduce Sultanulu omagiulu seu. Pentru locuint'a lui se adaptéza, dice, unulu din palatiele imperatesci. —

In Prussi'a cerculéza ne'nterruptu adress'a amintita, pusa pe picióre de partid'a aristocratica, prin carea sa fia rogatu regele, a starui pentru desfacerea totala a ducatelor. Schleswig-Holstein decátu Dani'a si annectarea lor cu Prussi'a.

De alta parte in sa din propunerea plenipotintelui prussu si austriacu dela Conferintiele din Londr'a s'aru vedé, ca Prussi'a a parasitu politic'a acést'a.

In Itali'a se adusese in camer'a deputatiloru propunerea, cá sa se oprésc a se mai stringe din regatu asiá numitii dinarii lui Petru, — unu felu de colecta, ce se face in tota lumea rom. cat. pentru Pap'a. Propunerea in sa nu se luá in consideratiune; se vede, ca Itali'a inca doresce mai multu a potoli, decátu a aprinde si mai tare foculu partideloru celor multe si felurite din tíera. —

Conferinti'a din Londr'a se pare a fi aflatu in cele din urma chei'a unei páci definitive in conflictulu germano-danesu. Austri'a si Prussi'a adusera in siedinti'a din 5/17 Maiu o propositiune solidara, prin carea ceru: autonomia perfecta a ducatelor, uniune personala, garantii materiale; dreptulu de a decide in caus'a succesiunii lu reserva confederatiunei germane; de aceea si reprezentantele confederatiunei, Br. de Beust, acceptéza propunerile. Russi'a inca nu e neaplecata a le priimi. Ablegatii Daniei la 'nceputu nu voiau sa intre nici in discussiune, panacandu in fine prin mijlocirea lordului Clarendon se 'nvoira a le priimi spre a le aduce la cunoscinti'a regimului lor. — Dani'a mai ca nu va avé incatráu, decátu a le priimi; si astfelu pacea Europei iar aru fi restabilita de asta data, — cine scie pâna candu. —

„Cor. gen.“ se scrie din Constantinopole, ca conferinti'a pentru principatele dela Dunare s'au inceputu in 7 Maiu c. n. si ca la aceste conferintie, in urm'a propunerii Franciei, se va invitá si principele Cuz'a, spre a dá deslucirile de lipsa. — Noi nu credemu scirea acést'a, cáci credemu a fi multu mai pe josu de demnitatea Domnitorulu unui poporu de 5 milliöne, cá acelasi sa ia parte in persóna intre plenipotentiatii poteriloru europene. — Dar calatori'a, ce erá s'o faca principele — dupa scirile unoru jurnale — la Sultanulu, ni se pare a nu fi cu totul fára temeiu, cáci déca i-aru succede, a castigá aprobarea Portii la actulu din 2 Maiu, atunci nici o putere europeana n'aru mai poté avé nici umbra de dreptu de a intrevéni in Romania; cáci tractatulu de Parisu pentru unu astfelu de actu cere unanimitate intre cele 5 poteri mari europene (Franci'a, Engliter'a, Austri'a, Russi'a si Prussi'a) si inca si intre Itali'a si Turci'a. Austriei si Rusiei cu deosebire le vine forte reu acestu punctu fatalu, care nu le ierta a intrevéni; din contra principele Cuz'a tocmai pe bas'a acéstui punctu e siguru, cáci sta sub garanti'a nu a puterei cestei'a ori celei'a, ci a intregi Europei.

Franci'a e ocupata in Tunis si Algeri'a, si fatia cu causele europene se pórtá forte cu reserva.

Mai nou.

Dupa unu telegramu dto Vienn'a 23 Maiu, produsu de „Herm. Ztg.“ etc. s'aru fi descoperitu in Bucuresci unu complotu, alu cärei scopu aru fi fostu a surpá pre Domnitorulu. Dr. Lambert, la care saru fi aflatu harthii de compro-

missiune, si principele Suti sa se fia arestatu. — (Dupa alte sciri mai credibile iritatiunea intre boieri e mare, dar liniscea nu s'a turburatu, si depesiele numeroase din Bucimulu vestescu dincontra bucuria in tota tíer'a.) —

Dela dieta. In siedinti'a de adi (Mercuri) se detera mai multe concedie, se citi p. n. rescriptu imperatescu privitoriu la 'ntrebuintiarea celoru tei limbi ale tiei, si la propunerea lui C. Schmidt se predete comitetulu respectivu pentru conceperea representatiunei de sanctiunare. Pusca-riu aduce mai multe propuneri, privitoare la trebuintele si comoditatea ablegatiloru dietali. Unele se priimescu, altele se voru tipari, impartí si pune la ordinea dilei.

Siedinti'a cea mai de aprópe Luni; ordinea dilei propositiunea regésca VIII. —

Publicatiune

despre premiele pentru prasil'a cailoru din mijlócele statului in acestu anu in Transsilvani'a dande.

In intielesulu pr'e naltci decisiuni a Maiestatei Sale ces. reg. apostolice din 9 Fauru 1860 se vá intemplá impartirea premiiloru pentru prasil'a de cai din mijlócele statului in Transsilvani'a in acestu anu dupa determinatiunile urmatoare:

1. Premii pentru prasil'a de cai din mijlócele statului se voru dá:

a) pentru iepe fatátore de 4—7 ani cu manzu sugatoriu nimeritu, daca suntu bine tinute, sanátose, si in putere, si au insusirile iepeloru bune de prasila.

b) pentru iepe de 3 ani, daca promitu desebit'a destoinicie de prasila si inca nu au fostu prinse in hamu. Sau de au si fostu, dara pentru aceea nu sau stricatu.

2. Proprietarii iepeloru, carii concuru la premii pentru prasila, au prin adeverintia dela deregatori'a locala a aretá, cumca séu ép'a fatátore produsa cu manzu sugatoriu a fostu proprietatea lor inca in'ante de fatarea manzului, séu mam'a iepi produsa de 3 ani in'antea nascerei acesti'a din urma a fostu proprietatea lor, si acést'a din urma a crescutu la ei.

3. Eap'a cu premiu de prasila, impartasita, póte concurge pâna la alu 7-lea anu, de cum-va in care-va anu dupa premiare iarasi se vá produce cu manzu sugatoriu nimeritu, la alu doilea premiu de prasila.

Epe de dóue ori premiate suntu dela altu concursu eschise.

4. Impartirea premiiloru pentru prasila se intemplá in anulu acést'a:

in Bistritia 10 Augustu;

in Aiudu 15 Septembre;

in Sighisióra 22 Augustu;

in Seps-Szt.-György 1 Septembre.

La tote numitele 4 statii de concursu se voru impartí 14 premii de 85 galbeni, si anume:

Pentru epe fatátore cu manzi

1 Premiu 15 galbeni;

6. Premie 5 galbeni.

Pentru epe de 3 ani

1. Premiu de 10 galbeni;

6. Premiuri de 5 galbeni.

5. Judecarea meritárei epeloru produse la premiu precum si conferirea premiulu se intempla la tote statiunile de concursu prin o Comissiune mista de militari si civili, care spre acést'a anume se denumesce.

6. Premiele conferite se voru solvi proprietatiloru animaleloru premiate in fiinti'a de fatia a intregi Comissiuni si in fatia toturoru concurentiloru prin membrulu politicu alu comissiunei pe lánge quietantie de locu in bani gat'a, precum si numele acelor concurenti, cari au produsu animale demne de premiare, in sa pentru neajungerea premiiloru la aceste nu sau potutu impartasi, se voru cetí publice; afara de acést'a totu proprietariulu a unei animale demne de premiu capata unu medailonu de argintu. Resultatele impartirii de premii, precumu si numerulu animaleloru concurinde se voru public'a la vremea sea in modulu cuviinciosu.

7. Cá comissiunea cu impartirea premiiloru incredintiata sa aiba scire de tempuriu despre toti concurentii, cari se infatisiéza la statiunea de concursu, au proprietarii iepeloru concurinde celu mai tardiu pâna la 11 óre inainte de amiédi in diu'a impartirii premiiloru la comitele supremu séu judele regescu supremu alu statiuniloru de concursu, séu la substitutii acestor'a a se insinuá, unde voru implini celelalte instructiuni.

Vicepresidentulu Guvernului Regescu
Ladislau V. Popp.